

Osnovna škola Vladimira Pavlovića u Čapljini

Nadnevak: 24.4.2020.

Razred: IX.

Predmet: Hrvatski jezik

Nastavno područje : Jezik izražavanja

Nastavna jedinica: **Red riječi u rečenici**

Nastavnica : Nevenka Sulić-Stipić

PLAN PLOČE :

Red riječi u rečenici je redoslijed nizanja rečeničnih dijelova.

Red riječi može biti:

- a) **stilski neobilježen** (osnovni običan ,neutralan, gramatički) npr. S+P+O
- b) **stilski obilježen** (obrnut pjesnički, neke se riječi, skupovi riječi i rečenice posebno ističu)

Obvezatni red riječi ,točno određeno mjesto najčešće imaju: prijedlozi, veznici, čestice ne, prednaglasnice i zanaglasnice.

U vašem udžbeniku na str.93. ,94. i 95. nalazi se nastavna jedinica koju ćete pažljivo pročitati ,a nakon nje naučiti razlikovati stilski obilježen i neobilježen red riječi.

Stilski neobilježen je gramatički red riječi kojim se najčešće služimo u svakodnevnom izražavanju.

Subjekt je na prvom mjestu, predikat na drugom, objekt na trećem.

npr. Ja imam domovinu.

S + P + O

Pridjevni atribut + imenica npr. *Svoju bol*

Apozicija ispred imenice npr. *Pjesnik Kranjčević*

Imenski atribut iza imenice npr. *Domovina Hrvatska*

Stilski obilježen red riječi (obratan red riječi)

Na njemu se temelji osnovno obilježje pjesničkog govora inverzija

Pogodan je samo za književno i pjesničko izražavanje. Neke riječi pisac ističe stavljajući ih na prvo mjesto, dajući im novo značenje i time postiže veću izražajnost. Tako npr. S.S.Kranjčević u pjesmi

Moj dom objekt stavlja uz sam subjekt npr.:

Ja domovinu imam.

S + O + P

epitet u inverziji (imenica +pridjev) :

Nokat sverazorni

Zapis čudotvorni

DOMAĆA ZADAĆA:

Istu lekciju odraditi u Radnoj bilježnici!

OSNOVNA ŠKOLA VLADIMIRA PAVLOVIĆA